

Tingodden nord og syd, sommerhusområde marts 2023.

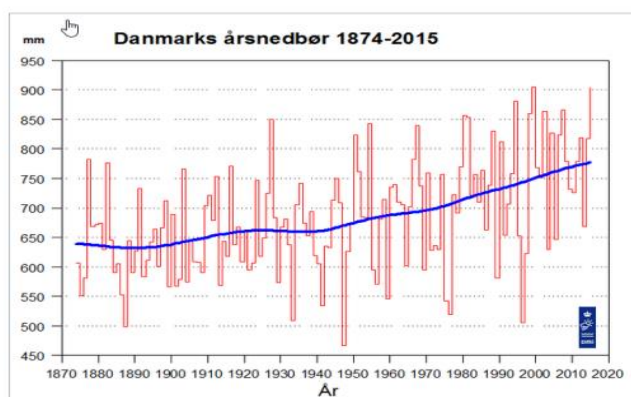
Medlemmer af Tingodden grundejerforening har henvendt sig vedr. ekstreme vandproblemer i området. Der er afholdt et indledende og uforpligtende telefonmøde, hvor det er aftalt, at jeg forsøgte at skitsere en løsning på problemet ud fra diverse tilgængelige kortmaterialer samt et foreløbigt overslag over omkostninger, som så evt. senere kan danne baggrund for en nærmere drøftelse og en egentlig projektering.

De vedhæftede kortmaterilaer er hentet på diverse tilgængelige Miljø- og Kortportaler samt de seneste opdaterede Klimatilpasningsplaner, som dels danner grundlag for kommuners og privates fremtidige problemer og tilpasninger for fremtiden.

Klimatilpasningsplanerne vil i særdeleshed danne grundlag for det fremtidige Ejendomsmarked, Kreditforeninger og Banker m.fl. i forbindelse med køb, salg, finansiering samt ejendomsvurderinger. Planerne kommer også til at danne et vist grundlag for udlejninger/benyttelsen af sommerhuse uden for højsæsonen.

Problemstillingen i Tingodden er dels udfordret af stigende nedbør og dette sammen med en beliggende tæt ved havet. Det laveste sted er angiver til ca. 2.00 m over havet på ældre kort. Vandstrømmen går normal mod syd og øst og delvis til havet. Ved høje vandstande i havet reduceres afstrømningen hertil eller ophører stort set helt. Nedbøren samler sig i området indtil der er lavere vandstande i havet igen. Derudover sker der ved længerevarende højvande, at det tungere saltvand trænger ind i området og "løfter" det ferske vand op, som yderligere bidrager til høje grundvandstande i sommerhusområdet.

Fremtidsprognoserne for klimaforandringerne vil kun medføre yderligere problemer som dem, der er oplevet i vinterhalvåret 2019 – 2020.

Danmarks årsnedbør siden 1874. Værdierne er beregnet landsgennemsnit på basis af et antal udvalgte stationer. Den fede kurve er 9 års Gaussfiltrerede værdier. Data publiceres i DMI's tekniske rapportserie, se link i Værd af Vind til højre.

Placering	År	Nedbør (mm)
1	2020	135,8
2	2022	ca. 120
3	2002	109
4	1990	92
5	1958	91
6	1988	90
7	2007	79
8	1997	79
9	1935	76
10	1910	74
10	1950	74
10	2000	74

Det vedhæftede skitseprojektforlag tager udgangspunkt i, at aflede nedbøren via dræn/rør/grøfter til Ringkøbing Fjord. Ringkøbing Fjord er beskyttet mod høje vandstande i Havet via slusen i Hvide Sande og er bestemmende for vandstanden i Fjorden. Fjordvandstanden er reguleret til ca. + 20 cm, dog kan der forekomme mindre stuvninger forårsaget af vindpåvirkninger på Fjorden og ved længerevarende højvande i Havet, så der ikke kan lukkes vand ud af Fjorden.

De lavestliggende områder kan ikke nås i en rimelig dybde ved at etablere grøfter/rør ved naturlig afstrømning, men kræver en mindre pumpestation, så eks. grøfter i området kan anvendes til afledning af vand. Drænene/rørledningerne placeres hovedsagelig i vejarealerne, hvor det er muligt, så der opstår mindst mulig gravearbejde på grundene og at

der kan holdes de nødvendige kravmæssige afstande på 25 meter til eksisterende nedsivningsanlæg.

Der er dog en mulighed for at dispensere fra afstandskravet. Alternativet er, hvis nedsivningsanlæg kommer for tæt på, så kan de enten flyttes eller der kan lægges tætte rørledninger forbi, så afstandskravet kan holdes.

Anlæggelse af nye vandløb (dræn og grøfter) og/eller ændringer af eks. afstrømningsforhold skal godkendes af vandløbsmyndigheden (Ringkøbing Skjern kommune) og i henhold til Vandløbslovens § 24 afholdes udgifterne af grundejerne efter skønnet nytteværdi.

§ 24. Udgifterne i forbindelse med de foranstaltninger, der er nævnt i §§ 16 og 18, afholdes af de grundejere, der skønnes at have nytte af foranstaltningerne. Udgifterne fordeles mellem grundejerne efter den nytte, foranstaltningerne har for den enkelte ejendom.

Stk. 2. Vandløbsmyndigheden kan for offentlige vandløb helt eller delvis afholde de udgifter, der er nævnt i stk. 1.

Stk. 3. Spørgsmål om fordeling af udgifterne kan indbringes for vandløbsmyndigheden. I mangel af forlig kan spørgsmålet forlanges indbragt for taksationsmyndighederne efter §§ 105 og 106 i lov om offentlige veje. Om sagens behandling for taksationsmyndighederne finder bestemmelserne i §§ 107-111, 114-118, og 122 i lov om offentlige veje tilsvarende anvendelse.

Området skal vurderes i forhold til § 3 i Naturbeskyttelsesloven, idet området er registreret som Hede. Vegetationen i området som kendetegner et Hedeområde er truet af stigende vandstandsproblemer i de lavest liggende områder i vinterhalvåret. Projektets lavere vandstand i vinterhalvåret, vil fremme den vegetation i området som giver karakter af et Hede og klitområde. Vandstanden sænkes ikke under den normale sommervandstand i områder. Det er hovedsagelig sommervandstanden i vegetationens vækstperiode, der danner grundlag for den pågældende vegetation i området.

Udgiften ved projektets gennemførelse kan fordeles på mange flere forskellige måder og/eller forskellige kombinationer heraf, ud fra de nytteværdier de forskellige ejendomme skønnes at ville vil få og henset til de værdistigninger på ejendommene som et sådant klimatilpasningsprojekt vil generere over de næste mange år i forhold til, hvis der ikke blev gennemført et projekt. Derudover sikre projektet, at der ikke opstår problemer med de eksisterende etablerede nedsivningsanlæg, idet en stigende vandstand kan reducere funktionen af disse anlæg fremadrettet.

Følgende kriterier kunne lægges til grund for et skønnet nytteværdi for de enkelte ejendomme.

- Vejlaugbetaler en mindre del, dels fordi vejvedligeholdelsen bliver mindre og at det generelt bliver muligt at færdes overalt i området i vinterperioden, dels af ejerne selv, men ikke mindst ambulancer, brandredning, sikring af forsyningen (el-skabe) m.v. i forbindelse med høje vandstande. Via Vejlaugbetaler alle medlemmer soledarisk, således med en lille part i henhold til Vejloven.
- Ejendomme der på klimakortet der er omfattet af høje vandstandesproblemer med trussel mod oversvømmelse og evt. nedsivningsproblemer med spildevand og færdselsproblemer i vinterhalvåret = 1 part
- Ejendomme der på klimakortet er omfattet af mindre vandstandsproblemer og dermed evt. også nedsivningsproblemer af spildevandet i visse tider af året. Krav er normal, at der skal være 1 meter til grundvand fra nedsivningsanlæggene og med mindre færdselsproblemer. = 1/2 part

- Ejendomme der har haft direkte adgangsproblemer via veje (østsiden af Tingodden)
= ¼ part

69 grundejere, har meldt posetiv tilbage arbejdsgruppen.

Projektet skal godkendes af Vandløbsmyndigheden Ringkøbing Skjern kommune.
Afgørelsen tinglyses på samtlige indvolvede grunde med fortrinsret frem for alt andet pantegæld.

Der oprettes et såkaldt dræn/klimalaug som administrere afgørelsen på de ejendomme der er omfattet af projektet (interessekurven) og administreres af Dræn/Klimalaugget.

Financeringen af projektet kunne være, at Dræn/Klimalaugget optager et fælles "projektlån" som betales over 10 år og betalingen sker via en partsfordeling som er udarbejdet under hensyntagning til nytteværdierne af projektet, som man vurderer vil få på de enkelte ejendomme.

Et overslag udarbejdet på grundlag af de tilgængelige kort og uden en egentlig Detailprojektering og udlicitering og at projektet kan gennemføres i en periode uden de store vandproblemer, så er overslaget som følgende.

Dog er overslaget forbunden med nogen usikkerhed, idet der det senste halve år er sket væsentlige prisstigninger som følge af øgede energiomkostninger og leveringsproblemer m.m.

Overslag, skitseprojektet:

Område Nord:

80 m grøft	á kr. 75 .	=	6.000 kr.
200 m ø 200 mm dræn, pakket	à kr. 600	=	120.000 kr
170 m ø 180 mm dræn pakket	á kr. 550	=	93.500 kr
400 m ø 145 mm dæn pakket	á kr. 510	=	204.000 kr
9 brønde	à kr. 11.500	=	103.500 kr
800 m vej reetableret	à kr. 75.	=	60.000 kr
Vandløbsretslig behandling + tinglysning		=	10.000 kr
Projektering, udbud, regnskab, lånefinansering		=	<u>45.000 kr.</u>
I alt excl moms		=	642.000 kr.
25 % moms		=	<u>160.500 kr.</u>
I alt			<u>802.500 kr.</u>

Område syd:

20 m ø 500 resouar	à kr.1.250 kr.	=	25.000 kr
90 m ø 200 dræn, pakket	à kr. 600 kr.	=	54.000 kr
80 m ø 200 dræn pakket	à kr. 600 kr	=	48.000 kr
160 m ø180 mm dræn pakket	á kr. 530 kr	=	84.800 kr.
330 m ø 145 mm dræn pakket	á kr 510 kr.	=	168.300 kr.
9 brønde	à kr. 11.000 kr	=	99.000 kr
1,5 metr brønd + pumpe		=	90.000 kr
450 m vej reetableret	à kr. 75 kr.	=	33.750 kr
Vandløbsretslig behandling + tinglysning		=	10.000 kr
Projektering, udbud, regnskab, lånefinansering		=	<u>45.000 kr.</u>
I alt excl moms		=	657.850 kr.
25 % moms		=	<u>164.463 kr.</u>
<u>I alt</u>			<u>822,313 kr.</u>
<u>Total udgift til fordeling incl moms</u>			<u>1.624.813 kr.</u>

Der er 69 grundejere der har meldt posetiv tilbage.

Der er 98 grunde inden for den viste interessekurve til fordeling af udgifterne.

Der påregnes bidrag fra Kommunen vedr. nedlæggelse af kommunal grøft samt bidrag i forbindelse med mindre vejvedligeholdelse på Nordsøstien/Tingodden.

Derudover forventes et bidrag fra vejlauguet i området, grundet sparet fremtidige vedligeholdelse.

Partsfordeling efter ovenstående kriterier:

13 ejendomme á 1 part	=	13,0 parter
27x ejendomme á ½ part	=	13,5 parter
58 ejendomme á ¼ part	=	14,5 parter
Vejlauget	=	<u>20,0 parter (ca. 1.065 kr. pr. grund ved (500 grunde)</u>

I alt 61 parter

Omkostningsfordeling pr. part = 1.624.813 / 61 svarende til ca. = 26.636 kr.

Arbejdsgruppen foreslår som overslag anvendt nedenstående tal, indtil endelig afholdt udbud.

1 part	26.636 kr.
½ part	13.318 kr.
¼ part	6.659 kr.

Financerings eksempel:

F.eks banklån/projektlån: 1.624.813 kr. over 10 år, rentesats 4,5 %

Årlig rente og afdrag på projektlån: ca. 202.072 kr.

Årlig rente og afdrag pr. part ca. 3.313 kr

1 part	=	ca. 3,313 kr. årlig
½ part	=	ca. 1.656 kr årlig
¼ part	=	ca. 828 kr. årlig
Vejlauget	=	ca 66.180 kr. årlig (ca. 133 kr. pr. grund ved 500 grunde)

Hertil må påregnes et mindre årlig vedligeholdelsesbidrag til rørledninger, grøfter, strøm og service på pumpe.

m.v.h.

AQUA-DAM
Jens Kristian Nielsen
27 22 60 77

Bilag:

- Skitseprojekt, Beskrivelse,
- Nord, syd, kortbilag
- Kortbilag, interessekurve